

Czwartek, 15 września 2022 r.

P9_TA(2022)0322

Nikaragua, zwłaszcza aresztowanie biskupa Rolanda Álvareza

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2022 r. w sprawie Nikaragui, zwłaszcza aresztowania biskupa Rolanda Álvareza (2022/2827(RSP))

(2023/C 125/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Nikaragui, a w szczególności rezolucję z 16 grudnia 2021 r. w sprawie sytuacji w Nikaragui ⁽¹⁾ oraz rezolucję z 9 czerwca 2022 r. w sprawie instrumentalizacji wymiaru sprawiedliwości jako narzędzia represji w Nikaragui ⁽²⁾,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka ONZ, w szczególności jej art. 18 dotyczący wolności opinii i wypowiedzi, Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 10 dotyczący wolności myśli, sumienia i religii, a także Amerykańską konwencję praw człowieka, w szczególności jej art. 12 dotyczący wolności sumienia i religii,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych oraz Wzorcowe reguły minimum NZ postępowania z więźniami (Reguły Nelsona Mandeli),
 - uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2019/1720 z dnia 14 października 2019 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Nikaragui ⁽³⁾,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 14 marca 2022 r. w sprawie skazywania więźniów politycznych,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika Biura Praw Człowieka ONZ z 9 maja 2022 r. w sprawie represji wobec społeczeństwa obywatelskiego w Nikaragui oraz sprawozdanie Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z 24 lutego 2022 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Nikaragui, a także oświadczenie Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka przed 49. sesją Rady Praw Człowieka ONZ 7 marca 2022 r.,
 - uwzględniając rezolucję nr 49/3 Rady Praw Człowieka ONZ z 31 marca 2022 r. w sprawie wspierania i ochrony praw człowieka w Nikaragui,
 - uwzględniając Umowę ustanawiającą stowarzyszenie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ameryką Środkową, z drugiej strony ⁽⁴⁾ (umowa o stowarzyszeniu między UE a Ameryką Środkową),
 - uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że 19 sierpnia 2022 r. nikaraguańska policja krajowa wtargnęła na teren kurii biskupiej w Matagalpie i po dwutygodniowym oblężeniu arbitralnie aresztowała biskupa Rolanda Álvareza oraz pięciu księży, dwóch seminarzystów i fotografa, którzy są obecnie przetrzymywani w więzieniu El Chipote; mając na uwadze, że biskup Álvarez odegrał ważną rolę jako mediator w dialogu na szczeblu krajowym w 2018 r. i stale wzywał do pokojowego i rozważnego dialogu w Nikaragui, krytykując zamknięcie 1 sierpnia 2022 r. siedmiu katolickich stacji radiowych prowadzonych przez diecezję Matagalpa;
- B. mając na uwadze, że w oświadczeniu policji nie podano przyczyny aresztowań, ale stwierdzono, że są one częścią śledztwa wszczętego 5 sierpnia 2022 r. w sprawie „destabilizujących i prowokacyjnych” działań w kraju; mając na uwadze, że policja potwierdziła później, że prowadzone jest „dochodzenie prawne”; mając na uwadze, że kilka godzin później wiceprezydent Nikaragui Rosario Murillo stwierdził w przemówieniu, że policja przywróciła porządek w Matagalpie, a aresztowanie biskupa było „konieczne”;

⁽¹⁾ Dz.U. C 251 z 30.6.2022, s. 134.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0238.

⁽³⁾ Dz.U. L 262 z 15.10.2019, s. 58

⁽⁴⁾ Dz.U. L 346 z 15.12.2012, s. 3.

Czwartek, 15 września 2022 r.

- C. mając na uwadze, że nuncjusz apostolski w Nikaragui, arcybiskup Waldemar Stanisław Sommertag, został wydalony w marcu 2022 r., ojciec Manuel Salvador García został zatrzymany w czerwcu 2022 r., Zgromadzenie Sióstr Misjonarek Miłości Zakonu św. Teresy z Kalkuty zostało uznane za nielegalne i wydalone w lipcu 2022 r., a policja krajowa podobno zakazała procesji religijnych zaplanowanych na 13 i 14 sierpnia 2022 r.; mając na uwadze, że pięciu innych księży, Uriel Vallejos, Vicente Martínez, Sebastián López, Mangel Hernández i Dani García, udało się na wygnanie po aresztowaniu biskupa Álvarez; mając na uwadze, że biskup Silvio Báez musiał udać się na wygnanie w 2019 r. po otrzymaniu potwierdzonych przez Watykan gróźb śmierci; mając na uwadze, że 1 września 2022 r. władze Nikaragui skazały Monsignora Leonarda José Urbina Rodrígueza na 30 lat więzienia; mając na uwadze, że to tylko kilka przykładów aktów represji wymierzonych w członków Kościoła rzymskokatolickiego w Nikaragui;
- D. mając na uwadze, że od 2018 r. reżim w Nikaragui systematycznie i wielokrotnie więził, nękał i zastraszał potencjalnych kandydatów na prezydenta, przywódców opozycji i przywódców religijnych – zwłaszcza z Kościoła rzymskokatolickiego – a także przywódców studenckich i wiejskich, dziennikarzy, obrońców praw człowieka, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, osób LGBTI i przedstawicieli biznesu;
- E. mając na uwadze, że od tego czasu w Nikaragui wprowadzono ramy represji ze strony państwa, charakteryzujące się systemową bezkarnością za łamanie praw człowieka, pogarszaniem się sytuacji instytucji i praworządności oraz współdziałaniem władzy wykonawczej i sądowniczej;
- F. mając na uwadze, że nasiliły się ataki na wolność słowa, sumienia i religii, a także mając na uwadze, że groźby ze strony prokuratury wobec kilku dziennikarzy, obrońców praw człowieka jako krytyków reżimu i członków Kościoła katolickiego – ze względu na ich wysiłki mediacyjne w rozmowach na szczeblu krajowym w 2018 r. i potępienie naruszeń praw człowieka popełnionych w kontekście trwającego kryzysu w Nikaragui – skłoniły wielu z nich do opuszczenia Nikaragui w celu ubiegania się o ochronę;
- G. mając na uwadze, że Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka oraz mandatariusze specjalnej procedury Rady Praw Człowieka ONZ również jasno stwierdzili, że zatrzymani zostali uwięzieni z powodów niezgodnych z międzynarodowymi standardami praw człowieka i konstytucją Nikaragui;
- H. mając na uwadze, że zamknięcie z użyciem nadmiernej siły katolickich rozgłośni radiowych, a wkrótce potem dwóch innych społecznych stacji radiowych i telewizyjnych, to tylko najnowsze przykłady z długiej listy obejmującej ponad 1700 organizacji społeczeństwa obywatelskiego i co najmniej 40 organizacji kobiecych, kilka partii politycznych, stowarzyszeń medialnych i uniwersytetów, które stały się celem ataku reżimu w Nikaragui;
- I. mając na uwadze, że w tym roku reżim Nikaragui zezwolił na obecność wojskową Rosji w tym kraju, co jest wyraźnym dowodem na silne związki i wspólne poparcie między reżimami Ortegi-Murillo i Putina;
1. z całą stanowczością potępia represje i aresztowania członków Kościoła rzymskokatolickiego w Nikaragui, w szczególności aresztowanie biskupa Rolanda Álvarez; wzywa reżim w Nikaragui do natychmiastowego zaprzestania represji i przywrócenia pełnego poszanowania wszystkich praw człowieka, w tym wolności słowa, religii i przekonań; wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich arbitralnie zatrzymanych osób, w tym biskupa Álvarez i osób przetrzymywanych wraz z nim, oraz do unieważnienia wszystkich postępowań sądowych przeciwko nim, w tym wyroków;
 2. ubolewa nad ciągłym pogarszaniem się sytuacji w Nikaragui i stanowczo potępia eskalację represji wobec Kościoła rzymskokatolickiego, opozycjonistów, społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka, dziennikarzy, chłopów, studentów i ludności tubylczej, a także ich arbitralne zatrzymania za samo korzystanie z podstawowych wolności, nieludzkie i poniżające traktowanie oraz fakt, że stan ich zdrowia uległ pogorszeniu;
 3. potępia mające miejsce w Nikaragui bezprawne zatrzymania, brak gwarancji rzetelnego procesu sądowego i nielegalne wyroki skazujące wobec więźniów politycznych; podkreśla, że wymiar sprawiedliwości nie jest niezależny od władzy wykonawczej; wyraża zaniepokojenie manipulowaniem prawem karnym i wykorzystywaniem systemu wymiaru sprawiedliwości jako narzędzia kryminalizacji korzystania z praw obywatelskich i politycznych;

Czwartek, 15 września 2022 r.

4. wyraża zaniepokojenie pogarszającą się sytuacją ponad 206 więźniów politycznych przetrzymywanych w Nikaragui od kwietnia 2018 r., zgodnie z danymi specjalnego mechanizmu monitorowania dla Nikaragui (MESENI), i wzywa do ich natychmiastowego uwolnienia, do unieważnienia postępowań sądowych toczących się przeciwko nim oraz do umożliwienia wszystkim uchodźcom i wypędzonym bezpiecznego powrotu do domów; wzywa reżim nikaraguański do zaprzestania stosowania okrutnego i niehumanitarnego traktowania oraz do poszanowania integralności fizycznej, godności, wolności i prawa do dostępu do opieki medycznej osób uwięzionych, a także ich rodzin; uważa, że reżim odpowiada za dopilnowanie, by warunki przetrzymywania były zgodne z jego międzynarodowymi zobowiązaniami prawnymi w zakresie praw człowieka i standardami, takimi jak oenzetowskie wzorcowe reguły minimalne traktowania więźniów;
5. ubolewa nad faktem, że 7 września 2022 r. zamknięto kolejnych 100 organizacji pozarządowych, wskutek czego łączna liczba organizacji pozarządowych zamkniętych w Nikaragui wzrosła do 1 850 w tym roku; wzywa reżim Nikaragui do zaprzestania arbitralnego zamykania organizacji pozarządowych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz do przywrócenia legitymacji prawnej wszystkim organizacjom, partiom politycznym, organizacjom religijnym, stowarzyszeniom i placówkom medialnym, uniwersytetom i organizacjom praw człowieka, które zostały arbitralnie zamknięte, jak również do zwrotu całego majątku, aktywów, dokumentów i wyposażenia, które zostały bezpodstawnie zajęte, oraz do przywrócenia im legalnego statusu prawnego;
6. potępia likwidację opozycyjnych partii politycznych i brak swobody organizowania się i udziału w wyborach samorządowych 6 listopada 2022 r.; wzywa do przywrócenia prawowitej administracji w okręgach El Cuá, San Sebastián de Yalí, Santa María de Pantasma, Murra i El Almendro;
7. stanowczo wzywa Nikaraguę do uchylenia przepisów uchwalonych od 2018 r., które nadmiernie ograniczają przestrzeń obywatelską i demokratyczną; ponawia apel do UE o dalsze wspieranie organizacji społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka i krewnych więźniów politycznych zarówno w Nikaragui, jak i na emigracji, w tym m.in. księży Uriela Vallejosa, Vicente Martíneza, Sebastiáną Lópeza, Mangela Hernándezą i Daniego Garcíę;
8. podkreśla kluczową rolę, jaką odgrywa społeczeństwo obywatelskie, obrońcy praw człowieka, dziennikarze i członkowie Kościoła rzymskokatolickiego w Nikaragui;
9. wzywa reżim nikaraguański, aby w trybie pilnym zezwolił na powrót do kraju organizacjom międzynarodowym, w tym Międzyamerykańskiej Komisji Praw Człowieka i Biuru Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka, w celu monitorowania sytuacji w zakresie praw człowieka w kraju;
10. wzywa reżim nikaraguański do wdrożenia rezolucji nr 49/3 Rady Praw Człowieka ONZ, która ustanawia na okres jednego roku grupę ekspertów ds. praw człowieka w celu nadzorowania wiarygodnych, bezstronnych i wyczerpujących dochodzeń, zachowania dowodów i zapewnienia odpowiedzialności za poważne naruszenia, które miały miejsce od 2018 r.; wzywa nikaraguańskie instytucje do dopilnowania, aby nie utrzymywała się bezkarność w odniesieniu do poważnych naruszeń i nadużyć praw człowieka, które miały miejsce, oraz zapewnienia ofiarom dostępu do sprawiedliwości i pełnego zadośćuczynienia;
11. wzywa Nikaraguę do rozpoczęcia inkluzywnego dialogu narodowego w celu zapewnienia pokojowego i demokratycznego rozwiązania kryzysu politycznego, społecznego i związanego z prawami człowieka;
12. wzywa UE, aby w dalszym ciągu w swoich działaniach zewnętrznych i dialogu priorytetowo traktowała wspieranie demokracji, praworządności, równości i wolności mediów, oraz aby współpracowała ze społecznością międzynarodową w celu obrony dialogu, demokracji i praw człowieka w Nikaragui; apeluje do delegatury UE w Nikaragui o ścisłe monitorowanie wydarzeń w tym kraju, w tym monitorowanie procesów sądowych i odwiedzanie przywódców opozycji i krytyków rządu przebywających w więzieniach lub w areszcie domowym; wzywa Komisję do zapewnienia, że jej pomoc w zakresie współpracy zwiększy wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza obrońców praw człowieka, i że nie przyczyni się w żaden sposób do represyjnej polityki prowadzonej obecnie przez władze Nikaragui;
13. przypomina, że w świetle układu o stowarzyszeniu między UE a krajami Ameryki Środkowej Nikaragua musi przestrzegać zasad praworządności, demokracji i praw człowieka oraz umacniać je, zwłaszcza w odniesieniu do postanowień wymienionych w tytule I; ponawia swój apel o uruchomienie – w świetle obecnych okoliczności – klauzuli demokratycznej układu o stowarzyszeniu;

Czwartek, 15 września 2022 r.

14. ponawia apel o szybkie umieszczenie nikaraguańskich sędziów i prokuratorów na liście osób objętych sankcjami UE oraz do rozszerzenia listy osób i podmiotów objętych sankcjami o Daniela Orteę i jego najbliższe otoczenie;
 15. zgodnie z art. 13 i 14 statutu rzymskiego apeluje do państw członkowskich i Rady Bezpieczeństwa ONZ o wszczęcie formalnego postępowania Międzynarodowego Trybunału Karnego przeciw Nikaragui i Danielowi Ortedze za zbrodnie przeciwko ludzkości;
 16. ponawia apel o natychmiastową ekstradycję Alessia Casimiriego do Włoch;
 17. zwraca się do Konferencji Przewodniczących o zezwolenie na wysłanie misji informacyjnej w celu monitorowania sytuacji w Nikaragui;
 18. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu, Parlamentowi Środkowoamerykańskiemu, Grupie z Limy, Watykanowi, a także rządowi i parlamentowi Republiki Nikaragui.
-